

Základní škola Mníšek pod Brdy, okres Praha - západ

Školní preventivní program 2026/2027

Základní škola Mníšek pod Brdy, okres Praha - západ

Komenského 420, 252 10 Mníšek pod Brdy

IČO 47005203

Tel. 318 592 254, GSM 775 602 008

E-mail: vedeni@zsmnisek.cz, www.zsmnisek.cz

Zpracovatelé programu: Mgr. Tomáš Hošek a Mgr. Vendula Balušková, metodici primární prevence

Konzultační hodiny pro rodiče: po předchozí domluvě

Konzultační hodiny pro Žáky: po předchozí domluvě

Mgr. Michaela Pažoutová, ředitelka školy

Obsah

Obsah.....	2
Úvod.....	3
Charakteristika školy.....	3
Analýza výchozí situace.....	3
Školní poradenské služby.....	4
Personální zajištění prevence.....	4
Metodik prevence.....	4
Sociální pedagog.....	5
Výchovný poradce.....	5
Školní psycholog.....	5
Speciální pedagogové.....	5
Vedoucí asistentek pedagoga.....	5
Pedagogové.....	5
Ředitelka školy.....	6
Recepční u vchodu školy.....	6
Pedagogická diagnostika.....	6
Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi.....	6
Adresář organizací a kontakty.....	7
Dokumentace a legislativa.....	8
Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence.....	8
Cíle prevence na škole.....	8
Dlouhodobé cíle.....	8
Střednědobé a krátkodobé cíle pro školní rok 2026/2027.....	8
Metody při realizaci prevence.....	9
Přehled programů primární prevence a časový harmonogram.....	10
Propagace.....	11
Řešení přestupků.....	12
Postup při podezření na nedovolené pořizování záznamů ve škole.....	12
Plán pro školní rok 2026/2027.....	14
Základní údaje.....	14
Část 1: Škola a její preventivní program.....	14
Část 2: Školní metodik prevence.....	16
Školní metodik prevence č. 1.....	16
Školní metodik prevence č. 2.....	16
Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu.....	17
Část 4: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech	18
Program 1 – Vztahy.....	18
Program 2 – Sexuální výchova / prevence / dospívání.....	18
Program 3 – Návykové látky, první pomoc (5. třída).....	18
Program 4 – Duševní zdraví v digitální době „Dopamin“ (6. třída).....	18
Program 5 – Sexuální prevence (7. třída).....	19
Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Kateřina Fuchsová.....	19
Název programu: Sexuální prevence.....	19

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence.....	19
Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse.....	19
Třídy a rozsah hodin: 7. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (březen–duben).....	19
Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence rizikového sexuálního chování.....	19
Program 6 – Návykové látky; první pomoc (8. třída).....	19
Název poskytovatele programu: Mgr. Tomáš Hošek; spolupráce s MUDr. Dagmarou Špačkovou (první pomoc).....	19
Název programu: Návykové látky; první pomoc.....	19
Úroveň programu: Všeobecná primární prevence.....	19
Hlavní formy práce: přednáška, nácvik dovedností.....	19
Třídy a rozsah hodin: 8. ročník ZŠ; návykové látky 2 vyučovací hodiny + první pomoc 2 vyučovací hodiny (2. pololetí, květen) na třídu.....	19
Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence užívání návykových látek... 19	
Program 7 – Návykové látky (9. třída).....	19
Název poskytovatele programu: Mgr. Tomáš Hošek.....	19
Název programu: Návykové látky.....	19
Úroveň programu: Všeobecná primární prevence.....	19
Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse.....	19
Třídy a rozsah hodin: 9. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 1. pololetí (prosinec–leden).....	19
Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence užívání návykových látek... 19	
Program 8 – Kyberbezpečnost a kriminalita.....	19
Název poskytovatele programu: Policie ČR – npor. Mgr. Martin Míšek, vyšetřovatel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (obor kyberbezpečnost).....	19
Název programu: Kyberbezpečnost a kriminalita, právní odpovědnost.....	19
Úroveň programu: Všeobecná primární prevence.....	19
Hlavní formy práce: přednáška, prezentace informací, diskuse.....	19
Třídy a rozsah hodin: 5.–9. ročník ZŠ; návrh 1–2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (únor–březen).....	19
Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence kyberšikany, prevence kriminálního chování.....	19
Program 9 – Prevence šikany ve spolupráci s Policií ČR.....	20
Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Petr Smorádek, DiS.; Mgr. Tomáš Hošek,.....	20
Název programu: Prevence šikany a rizikového chování.....	20
Úroveň programu: Všeobecná primární prevence.....	20
Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse.....	20
Třídy a rozsah hodin: 1.–9. ročník ZŠ, průběžně.....	20
Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence šikany a projevů agrese, prevence kyberšikany.....	20
Část 5: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy.....	20
Aktivita 1 – společnost SOFA – PBIS.....	20
Část 6: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní.....	20
Aktivita 1 – Magdaléna o.p.s.....	20

Úvod

V současnosti se setkáváme s nárůstem sociálně patologických jevů ve společnosti, na který je třeba reagovat. Nejedná se už pouze o nebezpečí ze strany drog a ostatních návykových látek, ale dochází stále častěji k absenci kvalitních mezilidských vztahů a ze společnosti se vytrácejí hodnoty nutné pro zdravý vývoj jedince. Město Mníšek pod Brdy je vzdáleno asi 30 km jižně od Prahy, vzhledem k dobré dopravní dostupnosti dojíždí do Prahy většina pracujících obyvatel.

Praha je však oproti Mníšku místem s větším množstvím nástrah a možných rizikových situací. Je tedy žádoucí, aby žáci byli seznámeni s těmito riziky, se kterými se mohou setkat, a v případě nutnosti věděli, jak je správné se v dané situaci zachovat.

Chování a jednání žáků i rodičů výrazně ovlivňuje digitální svět a vše, co se v něm odehrává. Žáci v současnosti čelí masivnímu využívání digitálních technologií, pasivnímu trávení volného času na mobilních telefonech a jiných zařízeních formou videoher a trávení času na sociálních sítích. Ukazuje se, že ne vždy mají věci pod kontrolou. Z tohoto důvodu je nutné klást důraz na informování žáků o zásadách bezpečného chování na internetu a sociálních sítích, včetně oblasti kyberbezpečnosti a rizik spojených s kriminální činností v online prostředí.

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, program je nejméně jednou ročně vyhodnocován, sleduje se účinnost, průběh, měří se efektivita jednotlivých aktivit. Na konci školního roku je hodnoceno plnění a efektivita aktivit preventivního programu.

Nárůst problematického chování včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité podporovat primární prevenci právě v době plnění základní školní docházky. Je důležité vzbudit v žácích důvěru vůči učitelům, poskytnout jim potřebné informace nejen o drogové problematice, ale i dalších rizikových oblastech (kyberšikana, kyberbezpečnost, duševní zdraví), naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Charakteristika školy

ZŠ v Mníšku pod Brdy je plně organizovaná škola s kapacitou naplněnou na téměř 1000 žáků. Podle výroční zprávy školy za rok 2024/2025 měla škola k datu zpracování výroční zprávy 963 žáků ve 40 třídách a 11 odděleních školní družiny; kapacita školy (cca 975 žáků) je v současné době prakticky vyčerpána a její další navyšování není reálné.

Celá škola sídlí na adrese Komenského 420 v několika vzájemně propojených budovách. Sociokulturní a národnostní charakteristika nově příchozích žáků odpovídá jevu stěhování mladých lidí na předměstí metropolí; ve škole se vzdělává řada žáků s odlišným mateřským jazykem. Ve škole se nachází několik rizikových míst, mezi které patří WC, hřiště a prostory šaten v přízemí budovy. Školní řád i preventivní program zohledňují práci s rizikovými faktory a potenciálními možnostmi vzniku rizikových situací ve škole.

Analýza výchozí situace

Základní škola je ve městě jediná, mnoho rodin zde žije již několik generací a má k městu a jeho okolí pozitivní vztah. V poslední době však dochází k významnému nárůstu nově přistěhovaných obyvatel. Primární prevence je prováděna na škole důsledně již několik let. Vyučující se snaží sledovat chování a změny v jednání žáků. Pokud je zaznamenán negativní projev či změna v chování, jsou povinni toto řešit s třídním učitelem, dále pak s pracovníky školních poradenských služeb, zákonnými zástupci žáků a vedením školy.

Do rozvrhu jsou zařazeny třídnické hodiny, které umožňují pedagogům dlouhodobou práci s třídním kolektivem. Škola je zapojena mimo jiné do programu „Rodiče vítáni“. Ve škole funguje recepce pro dohled nad pohybem cizích osob ve škole; každá cizí osoba se musí při příchodu a odchodu zapsat.

Ve školním roce 2026/2027 škola pokračuje v programu podpory pozitivního chování PBIS (ve spolupráci se společností SOFA), který se zaměřuje jak na wellbeing žáků, tak pedagogů a v aktivním trávení přestávek, jako prevenci rizikového chování a ničení školního majetku. Program podpory má vlastní pracovní skupinu zástupců všech oblastí vzdělávání, je neustále rozvíjen a upravován tak, aby nejlépe vyhovoval aktuální situaci.

Školní poradenské služby

Na naší ZŠ fungují školní poradenské služby prostřednictvím týmu poradenských pracovníků (dále jen ŠPS). Členy jsou: školní metodici prevence, výchovní poradci pro 1. a 2. stupeň, speciální pedagogové, školní psycholožka, sociální pedagožka a vedoucí asistentka pedagoga. Školní metodici prevence jsou spolu s ředitelkou školy garantem preventivního programu. Mají ve své kompetenci organizaci prevence rizikového chování na škole a ve spolupráci se sociálním pedagogem, výchovným poradcem a školní psycholožkou řeší vzniklé problémy. Setkání členů ŠPS se konají přibližně jednou za šest týdnů, v případě potřeby častěji. Užší poradenské pracoviště tvořené koordinátorkou ŠPS, výchovnými poradci, metodiky prevence a školní psycholožkou se schází 1x za 14 dní.

Jednotliví členové mají jasně rozdělené kompetence, které jsou popsány v Centrálním dokumentu ŠPS, zpřístupněném všem pedagogickým pracovníkům školy prostřednictvím sdíleného dokumentu na školním Google disku. Součástí dokumentu jsou i konkrétní postupy pro řešení situací, které mohou ve výchovně-vzdělávacím procesu nastat, včetně krizového plánu školy.

Personální zajištění prevence

Metodik prevence

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence a zajišťuje realizaci preventivních programů na naší škole. V případě výskytu rizikového chování spolupracuje s třídními učiteli, sociálním pedagogem a rodiči žáků a koordinuje postup řešení vzniklé situace tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí i pracovníků školy (v případě řešení šikany bezpečnost oběti) a aby došlo k nápravě. Koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy a hodnotí realizaci minimálního preventivního programu.

Ve školním roce 2026/2027 vykonávají funkci školního metodika prevence:

pro 1. stupeň ZŠ- Mgr. Vendula Balušková baluskova.vendula@zsmnisek.cz

pro 2. stupeň ZŠ - Mgr. Tomáš Hošek – e-mail: hosek.tomas@zsmnisek.cz

Sociální pedagog

Sociální pedagog spolupracuje na řešení problémových situací s metodikem prevence. Navštěvuje třídy za účelem diagnostiky vztahů ve třídě. Vyhledává žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, pomáhá rodinám v řešení náročné situace a zprostředkovává finanční pomoc přes spolupracující nadace (Etela o.p.s., Patron dětí, CAG, Women for Women). Účastní se jednání s žáky a třídními učiteli, pomáhá v řešení situací spojených důsledky sociálního znevýhodnění či problémového chování. Při řešení konfliktních situací je schopen pomoci při hledání řešení formou mediace. Komunikuje s orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR a dalšími organizacemi. Sleduje docházku žáků a upozorňuje na případy žáků ohrožených záškoláctvím.

Funkci sociálního pedagoga a zároveň koordinátorky ŠPS vykonává:

Mgr. Marie Solníčková, e-mail: solnickova.marie@zsmnisek.cz

Výchovný poradce

Učitelé informují výchovného poradce o výskytu signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), o náhlém i trvalém neúspěchu v učení, o obtížné komunikaci. Výchovný poradce navrhuje opatření, případně řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi a rodiči, informuje je o možnostech odborné péče a konzultuje problémy s odbornými pracovišti (SPC, PPP). Ve spolupráci s ostatními členy řeší výchovné problémy žáků.

- Výchovná poradkyně pro 1. stupeň: Mgr. Eva Branná, e-mail: branna.eva@zsmnisek.cz
- Výchovná poradkyně pro 2. stupeň: Mgr. Ivana Šírková, e-mail: sirkova.ivana@zsmnisek.cz

Školní psycholog

Spolupodílí se na diagnostice dynamiky třídních kolektivů, pracuje individuálně s žáky a rodiči, kteří pomoc vyhledají. Zapojuje se do řešení vzniklých problémů souvisejících s nežádoucím chováním, a to formou podpory jedinců ohrožených tímto chováním nebo jeho důsledky, či pomocí rodině s dalšími kroky v prevenci recidivy.

Školní psycholožka: PhDr. Veronika Blaho Vitošková, Ph.D., e-mail: blahovitoskova.veronika@zsmnisek.cz

Speciální pedagogové

- Mgr. Sylva Strnadová – e-mail: strnadova.sylva@zsmnisek.cz, podpora dětí s 1.stupněm podpory
- Mgr. Michaela Sláviková – e-mail: slavikova.michaela@zsmnisek.cz, učitelka předmětu speciálně-pedagogická péče
- PhDr. Lenka Krupková – e-mail: krupkova.lenka@zsmnisek.cz, učitelka předmětu speciálně-pedagogická péče,
- Mgr. Eva Branná - e-mail: branna.eva@zsmnisek.cz - učitelka předmětu speciálně-pedagogické péče

Vedoucí asistentek pedagoga

Bc. Dominika Jindrová, e-mail: jindrova.dominika@zsmnisek.cz

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy. Na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhuji opatření. Třídní učitel je v

kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace. Hlavním komunikačním prostředkem je školní systém *Edookit*.

Ředitelka školy

Mgr. Michaela Pažoutová sleduje efektivitu prevence sociálně patologických jevů, problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. V případě potřeby svolává výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů ad.

Recepční u vchodu školy

Recepce byla na škole zřízena jako prevence ochrany dětí a slouží k dohledu nad pohybem cizích osob v budově školy.

Pedagogická diagnostika

Učitelé věnují pozornost kolektivům i jednotlivým žákům, registrují signály o možném problému žáka. Společně hledají příčiny a vhodné formy nápravy. V případě potřeby spolupracují s rodiči, školními metodiky primární prevence, sociálním pedagogem, výchovnými poradci a školní psycholožkou, kteří se zapojují do diagnostického a terapeutického procesu. Do diagnostiky se v potřebných případech zapojují další odborné instituce (PPP, SPC či soukromá odborná pracoviště). V nutných případech je u třídního kolektivu zjišťována třídní atmosféra pomocí dotazníků (např. SORAD).

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Škola dlouhodobě spolupracuje s celou řadou odborníků a organizací. Pro školní rok 2026/2027 se preventivní programy opírají zejména o následující spolupracující osoby a organizace (všechny níže uvedené preventivní programy jsou pro školu bezplatné):

- MUDr. Dagmara Špačková – lékařka, spolupráce v oblasti sexuální výchovy/dospívání, návykových látek a první pomoci
- Mgr. Kateřina Fuchsová – spolupráce v oblasti sexuální prevence (7. třída)
- npor. Mgr. Martin Míšek – vyšetřovatel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, obor kyberbezpečnost a kriminalita, kontakt: 702 215 115.
- Policie ČR – prevence šikany a kyberproblematiky; Městská policie Mníšek pod Brdy
- Hope4kids, z.s. – programy na podporu charakteru dětí a prevenci rizikového chování
- Vít Hrbáček – intervenční a preventivní programy na podporu dobrého klimatu třídy a vztahů ve třídě
- Magdaléna o.p.s. – nezisková organizace se specializací na primární preventivní programy, přednášky pro veřejnost
- Společnost SOFA – implementace programu PBIS (podpora pozitivního chování)
- Středisko výchovné péče Dobřichovice
- sociální odbor Města Mníšek pod Brdy, OSPOD Praha-západ – při řešení výchovných problémů
- dětští a odborní lékaři
- Nadace Etela o.p.s., Patron dětí, CAG, Women for Women – podpora žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
- vzdělávací centrum TEREZA – environmentální výchova (projekt Školní les do kapsy)

- Prev-centrum - Meziškolská 1120/2, Praha 6
- vzdělávací instituce NIDV, sportovní a zájmové organizace
- adaptační kurzy 6. tříd pod vedením lektorů společnosti

Cílem adaptačního kurzu je proto podpořit rychlé a kvalitní stmelení kolektivů, posílit vzájemnou důvěru mezi žáky, nastavit pravidla spolupráce a předejít případným vztahovým problémům, které mohou vznikat při spojování různých skupin dětí. Program kurzu bude veden externími lektory ze společnosti Sportlines.cz, kteří se dlouhodobě specializují na adaptační a zážitkové programy pro školní kolektivy. Tito lektoři mají odborné zkušenosti s vedením aktivit zaměřených na rozvoj komunikace, budování pozitivních vztahů. Jejich profesionální vedení zajistí vysokou kvalitu programu a umožní pedagogům věnovat se pozorování dynamiky tříd.

Adresář organizací a kontakty

- Prevcentrum – Meziškolská 1120/2, Praha 6, tel. 233 355 459
- PPK, Weberova 213, Praha 5, tel. 603 294 304
- Dětský lékař – ZŠ Mníšek pod Brdy, tel. 318 592 467 / 318 592 375
- Policie ČR – Mníšek pod Brdy, tel. 318 592 254
- Policie ČR – npor. Mgr. Martin Míšek (kyberbezpečnost, kriminalita), tel. 702 215 115
- Magdaléna o.p.s. – Mníšek pod Brdy, tel. 318 599 124
- MěÚ Mníšek pod Brdy, sociální odbor, tel. 318 541 931
- Projekt Odyssea o.s., tel. 775 276 770

Dokumentace a legislativa

Do dokumentace k preventivnímu programu spadají záznamy z jednání, které jsou archivovány u vedení školy, metodiků prevence a koordinátorka ŠPS, ve kterých jsou zaznamenány aktivity, průběh jednání a další akce, návody pro učitele při řešení problémových situací (krizový plán), Centrální dokument ŠPS, zápisy z akcí souvisejících s preventivní tematikou a metodické pokyny MŠMT.

Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, čj. 14514/2000-51
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn MŠMT ČR čj. 24 246/2008-6 k prevenci a řešení šikanování
- Metodický pokyn MŠMT ČR čj. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění novely účinné od 1. 1. 2026
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Středočeského kraje
- Minimální preventivní program školy (tento dokument)
- Školní vzdělávací program „Škola pro život“
- Školní řád – v době zpracování tohoto programu probíhá revize školního řádu (viz kapitola Řešení přestupků)

Cíle prevence na škole

Cílovou skupinou programu preventivní strategie jsou žáci i pedagogičtí pracovníci ZŠ Mníšek pod Brdy. Pro školní rok 2026/2027 je hlavní důraz kladen na prevenci šikany a kyberšikany, a to v návaznosti na připravovanou revizi školního řádu, dále na prevenci rizik online prostředí, na prevenci užívání návykových látek a na podporu duševního zdraví žáků.

Dlouhodobé cíle

- vést žáky k ohleduplnému vystupování, vzájemné toleranci a respektu
- připravovat žáky na obtížné situace každodenního života (komunikace, péče o fyzické a duševní zdraví, práce s informacemi, seberozvoj...)
- zajistit bezpečné klima školy a jasný srozumitelný postup pro řešení šikany a kyberšikany, včetně možnosti anonymního oznámení

Střednědobé a krátkodobé cíle pro školní rok 2026/2027

- prevence šikany a kyberšikany – zavedení jasného procesního postupu řešení oznámeného případu a odstupňovaných sankcí podle závažnosti (viz připravovaná revize školního řádu)
- prevence rizik online prostředí a podpora kyberbezpečnosti – rozšíření tématu z jednorázového poučení na průběžné zařazování do výuky a preventivních programů (mimo jiné plánovaná spolupráce s Policií ČR – npor. Mgr. Martin Míšek)

- kritické zacházení s informacemi na internetu, regulace času stráveného na sociálních sítích a hraním počítačových her
- prevence užívání návykových látek (hlavně cukr, kofein, alkohol, tabák/nikotin, konopné látky) a informování žáků o právní odpovědnosti v této oblasti
- podpora duševního zdraví žáků (program „Dopamin“ v 6. třídě) a citlivé nastavení postupu při podezření na sebepoškozování či suicidální riziko
- posilování hodnot člověka a podpora mezilidských vztahů skrz otevřenou komunikaci, zejména na 1. stupni (program Vztahy)
- na druhém stupni realizace stmelovacích a adaptačních programů

Metody při realizaci prevence

- na 1. stupni vést děti ke schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty uvnitř kolektivu
- od 6. ročníku předmět Umění Žít (sloučení Výchovy ke zdraví, Výchovy k občanství a Etiky) dle ŠVP
- na 2. stupni využívání simulačních her, které nenásilnou formou učí žáky správnému chování
- využívání třídnických hodin, ve kterých mají žáci možnost hovořit o vztazích ve třídě
- důraz na zodpovědnost jednotlivce za své jednání a zdraví své i ostatních
- pobytové programy spojené se sportovní činností (LVVZ, cyklistický kurz, exkurze)
- aktivity doplňující výuku – divadelní, kulturní a filmová představení, návštěvy výstav
- sportovní činnost a kroužky k aktivnímu trávení volného času
- veřejná vystoupení pro rodiče a veřejnost
- začlenění preventivních témat do plánů RV, OV a dalších předmětů
- provoz recepce u vchodu školy
- adaptační výjezdy pro žáky 2. stupně
- řešení konfliktů formou mediace
- implementace programu PBIS ve škole (aktivní přestávky, jasná pravidla, zákaz mobilních telefonů apod.)
- metodiky pro třídnické hodiny připravené napříč ročníky jako obecný zdroj pro třídní učitele (zajišťuje Mgr. Vendula Balušková)

Přehled programů primární prevence a časový harmonogram

Následující tabulka shrnuje preventivní programy plánované pro školní rok 2026/2027. Všechny uvedené programy jsou pro školu bezplatné. Konkrétní termíny/měsíce jednotlivých programů nebyly v podkladech uvedeny a je potřeba je doplnit před zveřejněním rozvrhu (viz zvýrazněné poznámky v tabulce).

Ročník	Program / téma prevence	Zajišťuje	Poznámka
1.–3. třída	Vztahy – prevence šikany a ostrakismu, budování zdravých vztahů v kolektivu	Mgr. Vendula Balušková	1. pololetí (listopad–leden); 2 hod/třída
4. třída	Sexuální výchova / prevence / dospívání	Mgr. Vendula Balušková, MUDr. Dagmara Špačková	2. pololetí (březen–duben); 2 hod/třída
5. třída	Návykové látky, první pomoc	Mgr. Tomáš Hošek, MUDr. Dagmara Špačková	2. pololetí (únor–květen); návykové látky 2 hod, první pomoc 2 hod
6. třída	Duševní zdraví v digitální době – program „Dopamin“	Mgr. Vendula Balušková	V průběhu roku; 5 hod/třída
7. třída	Sexuální prevence	Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Kateřina Fuchsová	2. pololetí (březen–duben); 2 hod/třída
8. třída	Návykové látky; první pomoc	Mgr. Tomáš Hošek; spolupráce s MUDr. Dagmarou Špačkovou	návykové látky: 1. pololetí (leden); první pomoc: 2. pololetí (květen); 2 + 2 hod/třída
9. třída	Návykové látky	Mgr. Tomáš Hošek	1. pololetí (prosinec–leden); 2 hod/třída
5.–9. třída	Kyberbezpečnost a kriminalita, právní odpovědnost	npor. Mgr. Martin Míšek (Policie ČR)	2. pololetí (únor–březen), termín dle dohody; 1–2 hod/třída
1.–9. třída (napříč)	Prevence šikany ve spolupráci s Policií ČR	Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Petr Smorádek, DiS.; digitální oblast: Mgr. Tomáš Hošek, npor. Mgr. Martin Míšek	průběžně; dle potřeby tříd a doporučení ŠPP
1.–9. třída (napříč)	Metodiky pro třídnické hodiny (obecný zdroj, nezávislý na konkrétní třídě)	Mgr. Vendula Balušková	průběžně po celý rok; 1 metodika měsíčně (září–červen)

Většina aktivit probíhá v průběhu celého školního roku, zejména při pravidelných třídnických hodinách. Třídní učitelé a ostatní vyučující pracují se žáky průběžně celý školní rok a využívají každé příležitosti k naplňování stanovených cílů.

Propagace

O Školní preventivní strategii je veřejnost informována prostřednictvím webové prezentace školy (www.zsmnisek.cz), školního informačního systému Edookit a zákonní zástupci jsou informováni také prostřednictvím třídních schůzek.

Pro komunikaci s rodiči škola důsledně využívá pouze oficiální kanály (Edookit, e-mail, třídní schůzky). Neoficiální komunikační skupiny (např. na WhatsAppu) škola nezakládá ani nevyžaduje – ochrání tím soukromí jak rodičů, tak pedagogů a předejde nejasnostem v tom, co je závazná informace a co ne.

Řešení přestupků

Základním závazným pravidlem je školní řád, s jehož obsahem jsou žáci seznámeni na začátku školního roku. Porušování školního řádu týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Ve škole jsou sledovány i další sociálně patologické jevy: šikana, vandalismus, brutalita, kyberšikana, projevy extremismu a další.

V době zpracování tohoto programu probíhá revize školního řádu. Návrh úprav mimo jiné počítá s těmito doplněními, která by měla zpřesnit a zpřehlednit postup školy při řešení přestupků v oblasti prevence:

- konkrétní procesní postup při podezření na šikanu a kyberšikanu (zajištění bezpečí oběti, rozhovory s obětí, svědky i podezřelým, konzultace se členy školních poradenských služeb, u pokročilých forem svolání výchovné komise a přizvání odborníka mimo školu)
- úprava systému kázeňských opatření
- odstupňování sankcí za šikanu podle závažnosti (ojedinělý/mírný projev – opakovaný/závažnější projev – dlouhodobá, skupinová nebo fyzická šikana)
- možnost anonymního hlášení šikany (schránka důvěry, e-mail, formulář na webu školy) s ochranou totožnosti oznamovatele; tato ochrana se nevztahuje na vědomě nepravdivé (křivé) oznámení
- postup při akutní intoxikaci žáka ve škole (zajištění bezpečí, případné přivolání ZZS, informování Poradenského pracoviště a zákonných zástupců, záznam o události)
- postup při podezření na syndrom CAN (týrání, zanedbávání, zneužívání) – kontaktování OSPOD a informování vedení školy a Poradenského pracoviště
- postup při zjištění sebepoškozování nebo náznaků suicidálních myšlenek – neprodlené informování Poradenského pracoviště a zákonných zástupců
- rozšíření prevence online rizik z jednorázového poučení před prázdninami na průběžné zařazování témat (sdílení intimního obsahu, komunikace s cizími osobami, ochrana osobních údajů) do výuky a preventivních programů
- výslovná úprava pořizování zvukových, obrazových a audiovizuálních záznamů ve škole – bez souhlasu školy a dotčených osob se ve škole nepořizují záznamy jiných osob (spolužáků, pedagogů); porušení se řeší jako přestupek proti školnímu řádu

Při odhalení porušení jsou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením: individuální pohovor se žákem, jednání s rodiči na úrovni výchovné komise, doporučení kontaktu s odborníky, v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru / OSPOD, v případě distribuce návykových látek oznámení Policii ČR. Drobné přestupky řeší třídní učitel, závažnější jsou řešeny s vedením školy, metodiky prevence, sociálním pedagogem a rodiči.

Postup při podezření na nedovolené pořizování záznamů ve škole

Setkáme-li se s podezřením, že žák ve škole nahrává spolužáky nebo pedagogy bez jejich vědomí, postupujeme v následujících krocích:

- Zaznameneáme oznámení věcně – kdo, kdy a co konkrétně sdělil – a oddělíme, co víme jistě (kdo informaci podal, co přesně tvrdí) od toho, co je zatím pouze nepodložené tvrzení. Škola neprověřuje skutečnosti, které se neodehrály v prostorách nebo v rámci akcí školy.
- Posoudíme věc podle školního řádu (pravidla pro používání mobilních telefonů a pořizování záznamů) – škola řeší porušení školního řádu žákem, neposuzuje občanskoprávní ani přestupkovou odpovědnost rodičů.

- Zvážíme míru závažnosti – rozlišujeme nahrávání části výuky nebo přestávky od opakovaného nahrávání konkrétních spolužáků, a to zejména od nahrávání v citlivých prostorách (šatny, WC) nebo od šíření záznamů dál; tomu odpovídá i volba opatření.

Zjistí-li škola, že záznam zachycuje závažnější jednání (např. šikanu), postupuje dále podle části věnované řešení šikany a v případě potřeby informuje OSPOD nebo Policii ČR.

Plán pro Školní rok 2026/2027

Základní údaje

- Plán vyplnili: Mgr. Tomáš Hošek, Mgr. Vendula Balušková
- IČ organizace: 47005203
- Název organizace: Základní škola Mníšek pod Brdy, okres Praha - západ
- Ředitelka (statutární zástupce): Mgr. Michaela Pažoutová
- Adresa: Komenského 420, Mníšek pod Brdy, PSČ 25210
- Kraj: Středočeský kraj
- Zřizovatel: Obec (Město Mníšek pod Brdy)

Část 1: Škola a její preventivní program

1) Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

- profesního citu (intuice) metodiků prevence
- diskuzí s vedením školy a učitelským sborem (podklady z porady k přípravě programu na rok 2026/2027)
- analýzy aktuální situace školy (výroční zpráva)
- sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce
- evaluace jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce

2) Identifikovali jste při přípravě preventivního programu školy nějaké specifické rizikové faktory vaší školy?

Ne, problematické oblasti, jako třeba vandalismus, nevhodná komunikace v kyberprostoru či užívání a distribuce tabákových/nikotinových výrobků nejsou specifické jen pro tuto školu.

3) Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

- výchovný poradce (Mgr. Eva Branná, Mgr. Ivana Šírková)
- školní psycholog (PhDr. Veronika Blaho Vitošková, Ph.D.)
- speciální pedagog (Mgr. Sylva Strnadová, Mgr. Michaela Sláviková, PhDr. Lenka Krupková, Mgr. Eva Branná)
- asistent pedagoga (vedoucí: Bc. Dominika Jindrová)
- sociální pedagog (Mgr. Marie Solničková)

4) Počet tříd a žáků školy v jednotlivých ročnících:

Ročník	Počet tříd (2026/2027)	Počet žáků (2026/2027)
1. ročník ZŠ	5	115
2. ročník ZŠ	5	109
3. ročník ZŠ	5	122
4. ročník ZŠ	5	105
5. ročník ZŠ	4	101
6. ročník ZŠ	4	112

Ročník	Počet tříd (2026/2027)	Počet žáků (2026/2027)
7. ročník ZŠ	4	102
8. ročník ZŠ	4	103
9. ročník ZŠ	4	94
Celkem	40	963

5) Stručná analýza situace

Naše škola je velkou školou s kapacitou blížíící se hornímu limitu (max. cca 975 žáků). Ve škole je situace ohledně prevence stabilní a během školního roku pravidelně probíhají programy primární prevence na 1. i 2. stupni a výjimečně i intervence. Každá třída má jednou týdně třídnickou hodinu. Ve škole se nachází několik rizikových míst (WC, školní hřiště, prostory šaten). Obecně se snažíme o posílení mezilidských vztahů, tyto aktivity vnímáme především jako prevenci šikany a kyberšikany; pro rok 2026/2027 přibývá důraz na kyberbezpečnost a kriminalitu v online prostředí.

6) Stanovené cíle preventivního programu školy

- Cíl 1 – Posílení mezilidských vztahů a příprava žáků na obtížné situace každodenního života (komunikace, rozpoznání manipulace).
- Cíl 2 – Prevence šikany a kyberšikany, zavedení jasného procesního postupu a odstupňovaných sankcí v souladu s revizí školního řádu.
- Cíl 3 – Prevence rizik online prostředí a kyberbezpečnosti, mj. ve spolupráci s Policií ČR (npor. Mgr. Martin Mišek).
- Cíl 4 – Minimalizace výskytu a zneužívání návykových látek a nenávykových závislostí, informování o právní odpovědnosti.
- Cíl 5 – Podpora duševního zdraví žáků (program „Dopamin“, 6. třída) a zavedení postupu při podezření na sebepoškozování.

Část 2: Školní metodik prevence

Školní metodik prevence č. 1

- Jméno a příjmení: Mgr. Tomáš Hošek
- E-mail: hosek.tomas@zsmnisek.cz

Školní metodik prevence č. 2

- Jméno a příjmení: Mgr. Vendula Balušková
- E-mail: baluskova.vendula@zsmnisek.cz

Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Typ prevence	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Prevence šikany a projevů agrese	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Prevence kyberšikany	0	0	1	2	2	2	2	2	2	13
Prevence záškoláctví	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Prevence rizikových sportů	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Prevence rizik. chování v dopravě	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Prevence užívání tabáku	0	0	0	0	0	1	1	1	1	5
Prevence užívání alkoholu	0	0	0	0	0	1	1	1	1	5
Prevence užívání dalších návykových látek	0	0	0	0	0	1	1	1	1	5
Prevence nelátkových závislostí (hazard, PC hry)	0	0	0	0	1	1	1	1	1	5
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
Prevence kriminálního chování	0	0	1	1	1	1	1	1	1	7
Prevence duševních onemocnění a psych. problémů	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4

Část 4: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Program 1 – Vztahy

Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková

Název programu: Vztahy – prevence šikany a ostrakismu, budování zdravých vztahů v kolektivu

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: interaktivní skupinová diskuse, zážitkový program, nácvik dovedností

Třídy a rozsah hodin: 1.–3. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 1. pololetí (listopad–leden)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence šikany a projevů agrese

Program 2 – Sexuální výchova / prevence / dospívání

Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková, MUDr. Dagmara Špačková

Název programu: Sexuální výchova / prevence / dospívání

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse

Třídy a rozsah hodin: 4. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (březen–duben)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence rizikového sexuálního chování

Program 3 – Návykové látky, první pomoc (5. třída)

Název poskytovatele programu: Mgr. Tomáš Hošek, MUDr. Dagmara Špačková

Název programu: Návykové látky, první pomoc

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, nácvik dovedností (první pomoc)

Třídy a rozsah hodin: 5. ročník ZŠ; návykové látky 2 vyučovací hodiny + první pomoc 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (únor–květen)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence užívání návykových látek, prevence rizikového chování

Program 4 – Duševní zdraví v digitální době „Dopamin“ (6. třída)

Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková

Název programu: Psychické zdraví v digitální době („Dopamin“): stres, zvládání zátěže, digitální odměna, prokrastinace a osobní plán změny

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: krátký výklad, práce ve dvojicích a skupinách s kazuistikami, pracovní listy s individuální reflexí, závěrečné lístky (exit tickets), formativní hodnocení; preventivní, nikoli terapeutický charakter

Třídy a rozsah hodin: 6. ročník ZŠ; 5 vyučovacích hodin à 45 min na třídu (1. stres, 2. zvládání zátěže, 3. digitální odměna, 4. prokrastinace a mikrokroky, 5. osobní plán a závěr); orientační termín: 2. pololetí

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Program 5 – Sexuální prevence (7. třída)

Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Kateřina Fuchsová

Název programu: Sexuální prevence

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse

Třídy a rozsah hodin: 7. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (březen–duben)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence rizikového sexuálního chování

Program 6 – Návykové látky; první pomoc (8. třída)

Název poskytovatele programu: Mgr. Tomáš Hošek; spolupráce s MUDr. Dagmarou Špačkovou (první pomoc)

Název programu: Návykové látky; první pomoc

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, nácvik dovedností

Třídy a rozsah hodin: 8. ročník ZŠ; návykové látky 2 vyučovací hodiny + první pomoc 2 vyučovací hodiny (2. pololetí, květen) na třídu.

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence užívání návykových látek

Program 7 – Návykové látky (9. třída)

Název poskytovatele programu: Mgr. Tomáš Hošek

Název programu: Návykové látky

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse

Třídy a rozsah hodin: 9. ročník ZŠ; 2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 1. pololetí (prosinec–leden)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence užívání návykových látek

Program 8 – Kyberbezpečnost a kriminalita

Název poskytovatele programu: Policie ČR – npor. Mgr. Martin Míšek, vyšetřovatel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (obor kyberbezpečnost)

Název programu: Kyberbezpečnost a kriminalita, právní odpovědnost

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, prezentace informací, diskuse

Třídy a rozsah hodin: 5.–9. ročník ZŠ; návrh 1–2 vyučovací hodiny na třídu; orientační termín: 2. pololetí (únor–březen)

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence kyberšikany, prevence kriminálního chování

Program 9 – Prevence šikany ve spolupráci s Policií ČR

Název poskytovatele programu: Mgr. Vendula Balušková, Mgr. Petr Smorádek, DiS.; Mgr. Tomáš Hošek,

Název programu: Prevence šikany a rizikového chování

Úroveň programu: Všeobecná primární prevence

Hlavní formy práce: přednáška, interaktivní diskuse

Třídy a rozsah hodin: 1.–9. ročník ZŠ, průběžně

Typy rizikového chování, na které je program zaměřen: prevence šikany a projevů agrese, prevence kyberšikany

Část 5: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Aktivita 1 – společnost SOFA – PBIS

Popis aktivity: společnost SOFA – PBIS, propracovaný, výzkumně ověřený systém zaměřený na podporu žádoucího, všeobecně přijímaného chování a duševního zdraví dětí. Škola v programu pokračuje i pro školní rok 2026/2027.

Část 6: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Aktivita 1 – Magdaléna o.p.s.

Popis aktivity: přednáška pro veřejnost na téma návykové látky a kyberbezpečnost, realizovaná ve spolupráci s Magdaléna, o.p.s.

Evaluace

Bude doplněna na konci školního roku 2026/2027.

Minimální preventivní program není uzavřeným dokumentem, ale slouží pouze k základní práci v rámci primární prevence. V průběhu školního roku metodici prevence a další pracovníci zapojení do minimálního preventivního programu reagují na aktuální chování žáků, jejich náměty a připomínky.

Metodici prevence: Mgr. Tomáš Hošek, Mgr. Vendula Balušková

Ředitelka školy: Mgr. Michaela Pažoutová

Zpracovali Mgr. Tomáš Hošek a Mgr. Vendula Balušková, metodici prevence.